

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

دستورالعمل تأسیس، فعالیت، انحلال و نظام بر کارگزاران رمزپول

نسخه ۱.۰

مهر ۱۴۰۴

فهرست مطالب

۲ مقدمه
۲ فصل اول - تعاریف
۴ فصل دوم - الزامات عمومی
۵ فصل سوم - هیأت مدیره و مدیر عامل
۶ فصل چهارم - سرمایه و شرکاء
۸ فصل پنجم - صدور «اجازه نامه تأسیس» و «مجوز فعالیت»
۱۰ فصل ششم - وظایف «کارگزار رمزپول»
۱۴ فصل هفتم - ترتیبات حاکمیت شرکتی
۱۵ فصل هشتم - انحلال و ورشکستگی
۱۵ فصل نهم - سایر موارد
۱۷ پیوست شماره یک - حدائق موارد الزامی در طرح کسب و کار

مقدمه

با هدف استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های نهفته در توسعه فناوری‌های نوین مالی، تقویت شفافیت در فعالیت‌های مرتبط با رمزپول و آگاهی‌بخشی به مردم در این حوزه، و نظر به جایگاه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان متولی مدیریت بازار پول و ارز، سیاست‌گذار و تنظیم‌گر نظام‌های پرداخت کشور و تنظیم‌گر در حوزه رمزپول‌ها و ناظر بر مبادله آنها، مستند به مواد (۴)، (۲۴)، (۵۹) و (۶۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، «چارچوب سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمزپول‌ها» به تصویب هیأت عالی بانک مرکزی رسید. با استناد به مستند یاد شده، دستورالعمل تأسیس، فعالیت، انحلال و نظارت بر کارگزاران رمزپول توسط هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر به تصویب رسید.

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - عبارات و عناوین استفاده شده در این مستند دارای معانی ذیل هستند:

- ۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- **قانون بانک مرکزی:** قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- **دستورالعمل:** دستورالعمل تأسیس، فعالیت، انحلال و نظارت بر کارگزاران رمزپول.
- ۴- **مؤسسه اعتباری:** اشخاص حقوقی که با مجوز «بانک مرکزی» یا به موجب قانون، تحت عنوان بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به انجام عملیات بانکی مبادرت می‌نمایند.
- ۵- **رمزدارایی^۱:** هر نماد رقومی (دیجیتال) ارزش، حق مالی یا غیرمالی، که به شکل الکترونیکی به صورت متتمرکز یا غیرمتتمرکز قابل انتشار، عرضه، نگهداری و انتقال است. «رمزدارایی»‌ها براساس کاربرد، شامل سه نوع «رمزپول»، «توکن اوراق بهادر» و «توکن کاربردی» می‌باشند.
- ۶- **رمزپول:** نوعی پول رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده که در بستر پایگاه داده اشتراکی، به صورت متتمرکز (با محوریت «بانک مرکزی») یا غیرمتتمرکز ایجاد و به صورت غیرمتتمرکز مبادله می‌شود. در این مستند، در هر مورد که از واژه رمزپول استفاده می‌شود منظور انواع رمزپول شامل کلیه توکن‌های معاملاتی، به استثنای «پول دیجیتال بانک مرکزی» است.
- ۷- **سکوی مبادله رمزپول^۲:** عبارت است از زیرساختی که خریداران و فروشنده‌گان را به یکدیگر متصل کرده و امکان مبادله «رمزپول» را فراهم می‌سازد.
- ۸- **رمزپول پایه ثابت^۳:** نوعی «رمزپول» که با هدف حفظ ثبات نسبی ارزش طراحی و منتشر می‌شود. این ثبات از طریق پشتیبانی دارایی‌های مشخص (شامل ارز، پول رایج کشور، طلا و فلزات گران‌بهای و سایر رمزپول‌ها) یا به وسیله سازوکارهای الگوریتمی تنظیم عرضه و تقاضا، تأمین می‌گردد.

¹ Crypto-asset

² Trading platform

³ Stablecoin

۹- نسبت آنی: این نسبت از تقسیم دارایی‌های جاری پس از کسر موجودی مواد، کالا و پیش‌پرداخت‌ها بر بدهی‌های جاری به دست می‌آید و توانایی شرکت در تأمین تعهدات کوتاه‌مدت خود را از منابع نقدشونده اندازه‌گیری می‌کند.

۱۰- نسبت بدهی: این نسبت از تقسیم مجموع بدهی‌ها بر مجموع دارایی‌ها به دست می‌آید و میزان بدهی یک شرکت را نسبت به دارایی‌های آن نشان می‌دهد.

۱۱- سپیدنامه^۴ رمزپول: عبارت است از مستند مکتوبی که توسط ناشر تهیه شده و اطلاعاتی را درباره ویژگی‌ها، رسک‌ها، فناوری پایه، حقوق و تعهدات، و جزئیات عرضه یا پذیرش «رمزپول» در بازار ارائه می‌دهد.

۱۲- کارگزار رمزپول: شخص حقوقی که با مجوز «بانک مرکزی» و در چارچوب «دستورالعمل»، مبادرت به ارائه خدمات کارگزاری حوزه «رمزپول» (از جمله خرید، فروش و واسطه‌گری مبادله) می‌نماید.

۱۳- نهاد امین^۵: شخص حقوقی که با مجوز «بانک مرکزی»، مبادرت به ارائه خدمات نگهداری و ذخیره امن «رمزپول» می‌نماید.

۱۴- مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی که به عنوان کاربر به هر نحوی از خدمات ارائه شده توسط «کارگزار رمزپول» استفاده می‌نماید.

۱۵- صلاحیت عمومی و حرفة‌ای: شرایط عمومی و تخصصی که برای تصدی سمت مدیرعامل، قائم مقام مدیرعامل و عضو هیأت مدیره «کارگزار رمزپول» لازم است.

۱۶- مؤسسين: اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط تأسیس «کارگزار رمزپول».

۱۷- متقاضی: شخص حقوقی که درخواست اخذ «مجوز فعالیت» به عنوان «کارگزار رمزپول» را دارد.

۱۸- اجازه‌نامه تأسیس: موافقت «بانک مرکزی» با ثبت شرکت متقاضی «کارگزار رمزپول» در مرجع ثبتی.

۱۹- مجوز فعالیت: مجوز «بانک مرکزی» برای شروع یا ادامه فعالیت «کارگزار رمزپول».

۲۰- نماد تجارت الکترونیکی (اینمامد): علامتی دولتی است که به عنوان یکی از مجوزهای حوزه تجارت الکترونیکی توسط هیأت وزیران به رسمیت شناخته شده و پیش نیاز دریافت درگاه پرداخت اینترنتی است و به اختصار «اینمامد» نامیده می‌شود.

۲۱- شریک مؤثر: شریکی که به تشخیص «بانک مرکزی»، یک یا چند عضو هیأت مدیره شخص تحت نظارت به تنها‌یی توسط او انتخاب می‌شود.

⁴ White paper

⁵ Custodian

فصل دوم - الزامات عمومی

ماده ۲ - موضوع فعالیت «کارگزار رمزپول» عبارت است از هرکدام از خدمات و فعالیتهای زیر در ارتباط با هر نوع از «رمزپول»:

- ۱- فروش «رمزپول»: انتقال «رمزپول» متعلق به «کارگزار رمزپول» به کیفپول شخصی «مشتری» در قبال دریافت ریال از ایشان، وفق قرارداد منعقده؛
- ۲- خرید «رمزپول»: انتقال ریال متعلق به «کارگزار رمزپول» به حساب بانکی «مشتری» در قبال دریافت «رمزپول» از ایشان، وفق قرارداد منعقده؛
- ۳- مبادله «رمزپول»: انتقال «رمزپول» متعلق به «کارگزار رمزپول» به کیفپول شخصی «مشتری» در قبال دریافت سایر انواع «رمزپول» از ایشان، وفق قرارداد منعقده؛
- ۴- راهاندازی و اداره «سکوی مبادله رمزپول»: فراهم نمودن بستر مبادله «رمزپول» فی مابین «مشتریان» در قبال ریال یا سایر انواع «رمزپول»، وفق قرارداد منعقده؛
- ۵- ارائه مشاوره در خصوص «رمزپول»: ارائه توصیه‌های شخصی‌سازی شده به «مشتری»، بنا به درخواست ایشان یا به ابتکار «کارگزار رمزپول»، در ارتباط با استفاده از «خدمات کارگزاری رمزپول»؛
- ۶- سبدگردانی «رمزپول»: ارائه خدمات مدیریت سبد «رمزپول» متعلق به «مشتری» مطابق با مجوزهای اختصاصی اخذ شده از هریک از آنان.

تبصره: مبادله «رمزپول» در قبال «رمزپول پایه ثابت» صرفاً در صورتی مجاز است که «رمزپول پایه ثابت» مورد تأیید «بانک مرکزی» باشد.

ماده ۳ - «کارگزار رمزپول» نوع یک مجاز به ارائه خدمات مندرج در بندهای (۱)، (۲)، (۳) و (۵) و «کارگزار رمزپول» نوع دو مجاز به ارائه خدمات مندرج در بندهای (۱) تا (۶) ماده (۲) می‌باشد.

تبصره ۱: ارائه خدمات موضوع بندهای (۵) و (۶) ماده (۲) تا زمان صدور دستورالعمل‌ها و ابلاغ الزامات مرتبط از سوی «بانک مرکزی»، مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه «کارگزار رمزپول» قصد ارائه خدمات جدیدی علاوه بر خدمات قبلی تحت مجوز خود را داشته باشد، موظف است پیش از ارائه خدمات جدید و هرگونه تبلیغ و اطلاع‌رسانی درباره این خدمات، تاییدیه «بانک مرکزی» را اخذ نماید.

ماده ۴ - انجام عملیات بانکی مصروف در بند (ج) ماده (۱) «قانون بانک مرکزی»، مبنی بر دریافت سپرده از اشخاص حقیقی یا حقوقی، پرداخت سود، اعطای تسهیلات یا ایجاد اعتبار و همچنین ارائه خدمات بانکی مصروف در بند (خ) ماده (۱) «قانون بانک مرکزی» و نیز فعالیت یا عملیات مصروف در بند (۵) ماده (۱) آینین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و عملیات بانکی تعریف شده در سایر قوانین و مقررات مرتبط در قالب عملیات ریالی، ارزی یا مبتنی بر «رمزپول» توسط «کارگزار رمزپول» مجاز نمی‌باشد.

ماده ۵ - تأسیس، ثبت و فعالیت «کارگزاران رمزپول» صرفاً در چارچوب «قانون بانک مرکزی»، مفاد «دستورالعمل» و مصوبات هیأت عالی و بخشنامه‌های صادره از سوی «بانک مرکزی» مجاز است.

ماده ۶ - «کارگزار رمزپول» موظف است موارد اعلامی «بانک مرکزی» را در اساسنامه خود اعمال نماید.

ماده ۷ - فعالیت به عنوان «کارگزار رمزپول» پس از اخذ «مجوز فعالیت» مجاز خواهد بود. تأیید هر یک از مراحل فرآیند اخذ «مجوز فعالیت» «کارگزار رمزپول» صرفاً به منزله ارزیابی و بررسی صلاحیت متقاضیان بوده و هیچ‌گونه حق مکتسبه یا امتیاز قانونی برای آنان ایجاد نمی‌نماید.

ماده ۸ - «کارگزار رمزپول» موظف است در تبلیغات خود، ضوابط ابلاغی «بانک مرکزی» در خصوص تبلیغات اشخاص تحت نظارت را رعایت نماید.

فصل سوم - هیأت مدیره و مدیرعامل

ماده ۹ - تعداد اعضای هیأت مدیره «کارگزار رمزپول» می‌تواند سه، پنج یا هفت نفر باشد.

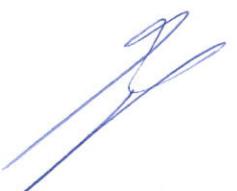
ماده ۱۰ - اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل «کارگزار رمزپول» حسب مورد، باید از شرایط زیر برخوردار باشند:

- ۱ برحورداری از حسن شهرت و امانتداری؛
- ۲ دارا بودن تأییدیه «صلاحیت عمومی و حرفة‌ای»؛
- ۳ دارا بودن حداقل دو سال سابقه کاری مرتبط؛
- ۴ داشتن تابعیت ایرانی؛
- ۵ ارائه گواهی عدم سوء پیشینه کیفری؛
- ۶ نداشتن چک برگشتی رفع سوء اثر نشده؛
- ۷ نداشتن تسهیلات و تعهدات غیرجاری و فاقد بدھی قطعی مالیاتی تعیین تکلیف نشده؛
- ۸ نداشتن محرومیت جاری بر اساس موارد بند «ب» ماده (۲۳) «قانون بانک مرکزی»؛
- ۹ نداشتن سابقه تصدی سمت مدیرعامل، عضویت در هیأت مدیره یا شرکت در «کارگزار رمزپول» که «مجوز فعالیت» آن به حکم مرجع قضائی یا «بانک مرکزی» در دو سال گذشته در مدت تصدی وی لغو گردیده است؛

۱۰ - نداشتن سمت مدیرعامل، عضویت در هیأت مدیره، سهم الشرکه یا سهام در سایر اشخاص تحت نظارت یا مشارکت همزممان در تأسیس سایر شرکت‌های «کارگزار رمزپول»؛

۱۱ - نداشتن سابقه سلب «صلاحیت عمومی و حرفة‌ای» در صورت فعالیت در سمت مدیرعامل یا عضویت در هیأت مدیره «کارگزار رمزپول» یا سایر اشخاص تحت نظارت در دو سال گذشته؛

۱۲ - ارائه تعهدنامه مبنی بر رعایت الزامات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و خودداری از ارائه اطلاعات کذب یا گمراه‌کننده به «بانک مرکزی»، «مشتریان» و سایر ذی‌نفعان؛

- ۲- کاهش سرمایه ثبتی به میزان سرمایه موجود، مشروط بر آن که سرمایه فعلی کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت «کارگزار رمزپول» نباشد؛
- ۳- انحلال «کارگزار رمزپول».

ماده ۱۴ - شرکت مستقیم یا غیرمستقیم دستگاه‌های اجرایی موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، مؤسسات عمومی غیردولتی و مؤسسات عام‌المنفعه در «کارگزار رمزپول» مجاز نمی‌باشد.

تبصره: شرکت «موسسه اعتباری» در «کارگزار رمزپول»، در چارچوب دستورالعمل ابلاغی «بانک مرکزی» و اساسنامه «موسسه اعتباری» مجاز خواهد بود.

ماده ۱۵ - تأسیس «کارگزار رمزپول» صرفاً در قالب شرکت تضامنی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه امکان‌پذیر است. نهادهای فعال در زمینه «رمزپول» که پیش از ابلاغ این دستورالعمل تأسیس شده‌اند، می‌توانند در قالب شرکت تضامنی یا مختلط سهامی نسبت به اخذ «مجوز فعالیت» اقدام نمایند.

تبصره: در شرکت مختلط سهامی، باید حداقل ۲۵ درصد سهم الشرکه «کارگزار رمزپول»، متعلق به شریک یا شرکای ضمن باشد.

ماده ۱۶ - «مؤسسین» و شرکاء حقوقی «کارگزار رمزپول» باید از شرایط ذیل برخوردار باشند:

- ۱- حداقل سه سال از تأسیس شخص حقوقی گذشته باشد و موضوع فعالیت مندرج در اساسنامه آن به تشخیص «بانک مرکزی» مرتبط با موضوع باشد؛
- ۲- ارزش کل دارایی‌های شخص حقوقی حداقل پنج برابر میزان سرمایه‌گذاری در «کارگزار رمزپول» باشد؛
- ۳- «نسبت بدھی» شخص حقوقی کمتر یا برابر $\frac{1}{5}$ باشد؛
- ۴- «نسبت آنی» شخص حقوقی بزرگتر یا مساوی یک باشد؛
- ۵- برآیند عملکرد مالی شخص حقوقی طی سه سال اخیر براساس صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده، نشان‌دهنده زیان انباسته نباشد؛

فاقد سهم الشرکه مؤثر یا سمت مدیریتی در سایر «کارگزاران رمزپول» باشد؛

- ۶- در شبکه بانکی کشور، چک برگشتی رفع سوء اثر نشده نداشته باشد؛
- ۷- فاقد بدھی و تعهدات غیرجاری تعیین تکلیف نشده به مؤسسات اعتباری باشد؛
- ۸- فاقد بدھی مالیاتی قطعی تعیین تکلیف نشده باشد؛
- ۹- فاقد پرونده محکومیت مرتبط با بندھای (۵) تا (۱۰) بخش «ب» ماده (۲۳) «قانون بانک مرکزی» در هیأت انتظامی «بانک مرکزی» باشد؛

تبصره: نسبت‌های مالی مذکور براساس صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده سال مالی قبل از تاریخ درخواست محاسبه می‌شود.

ماده ۱۷ - «مؤسسین» و شرکاء حقیقی «کارگزار رمزپول» باید از شرایط ذیل برخوردار باشند:

- ۱- داشتن اهلیت قانونی؛

- ۲- نداشتن چک برگشتی رفع سوء اثر نشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۳- فاقد سهم الشرکه مؤثر یا سمت مدیریتی در سایر «کارگزاران رمزپول»؛
- ۴- احراز شرایط ردیفهای (۴) الی (۱۰) ماده (۱۰) «دستورالعمل».

ماده ۱۸ - انتقال سهم الشرکه به شرکاء جدید صرفاً در چارچوب این «دستورالعمل» و پس از تایید «بانک مرکزی» مجاز است.

تبصره: در صورتی که اختیارات هر یک از «شرکاء مؤثر» «کارگزار رمزپول»، در مواعده تمدید «مجوز فعالیت» یا در بازرگانی‌های دوره‌ای، از سوی «بانک مرکزی» سلب گردد، شریک موظف است حداقل طرف مدت یک سال، سهم الشرکه مؤثر خود را واگذار نماید.

فصل پنجم - صدور «اجازه‌نامه تأسیس» و «مجوز فعالیت»

الف- اجازه‌نامه تأسیس

ماده ۱۹ - «مؤسسين» موظفاند به منظور اخذ «اجازه‌نامه تأسیس» از «بانک مرکزی»، مستندات و اطلاعات زیر را از طریق سامانه‌های ذی‌ربط ارائه نمایند:

- ۱- درخواست تأسیس «کارگزار رمزپول» مطابق با فرم نمونه «بانک مرکزی»؛
- ۲- مشخصات هویتی و میزان آورده هر یک از «مؤسسين» با ذکر میزان تحصیلات «مؤسسين» حقيقی به انضمام مدارک مثبته؛
- ۳- مشخصات هویتی، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت و سمت‌های قبلی اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل پیشنهادی به انضمام مدارک مثبته؛
- ۴- آخرین نسخه از اساسنامه و صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده «مؤسسين» (ویژه اشخاص حقوقی)؛
- ۵- طرح کسب‌وکار مطابق با چارچوب تعیین شده توسط «بانک مرکزی» در پیوست شماره یک؛
- ۶- طرح تداوم کسب‌وکار؛
- ۷- مستندات مربوط به منشأ سرمایه «مؤسسين»؛
- ۸- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری هر یک از «مؤسسين»، اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل پیشنهادی؛
- ۹- تعهدنامه هریک از «مؤسسين» مبنی بر صحت اظهارات، مدارک و مستندات تسلیمی؛
- ۱۰- گواهی مسدودی ۱۰۰ درصد سرمایه اولیه موردنیاز برای تأسیس «کارگزار رمزپول» وفق ماده (۱۲) به صورت نقدی نزد «مؤسسه اعتباری»؛
- ۱۱- صورت جلسات مجمع عمومی مؤسس و هیئت مدیره مشتمل بر اسامی اعضای هیأت مدیره و اساسنامه.

- ۱۲- تاییدیه کد پستی به روز محل فعالیت «کارگزار رمزپول»؛
- ۱۳- سایر مدارک و اطلاعات ضروری به تشخیص «بانک مرکزی».

ماده ۲۰ - در صورت انطباق درخواست «مؤسسین» با شرایط مندرج در «دستورالعمل»، «بانک مرکزی» نسبت به صدور «اجازه‌نامه تأسیس» اقدام می‌نماید.

تبصره ۱: صدور «اجازه‌نامه تأسیس» صرفاً به منظور ثبت شرکت در شرف تأسیس در مراجع ثبتی بوده و شروع فعالیت آن منوط به اخذ «مجوز فعالیت» از «بانک مرکزی» است.

تبصره ۲: مدت اعتبار «اجازه‌نامه تأسیس» سه ماه از تاریخ صدور بوده و در صورت عدم اقدام از سوی «مؤسسین» برای ثبت شرکت در مراجع ثبتی در این بازه زمانی، «اجازه‌نامه تأسیس» منقضی شده و از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.

تبصره ۳: با درخواست مکتوب «مؤسسین» و در صورت تأیید «بانک مرکزی»، اعتبار «اجازه‌نامه تأسیس» صرفاً برای یک دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ب- مجوز فعالیت

ماده ۲۱ - فعالیت «کارگزار رمزپول» تنها با دریافت «مجوز فعالیت» از «بانک مرکزی» مجاز بوده و محدود به خدمات تعیین شده در مواد (۲) و (۳) می‌باشد.

ماده ۲۲ - «کارگزار رمزپول» موظف است حداقل طرف مدت سه ماه از تاریخ تأسیس (ثبت شرکت)، نسبت به تکمیل و ارسال مستندات زیر از طریق سامانه‌های ذی‌ربط، جهت اخذ «مجوز فعالیت» اقدام نماید:

۱- مدارک ثبتی و هویتی مشتمل بر آگهی ثبت، آگهی روزنامه رسمی، اساسنامه ثبتی ممهور به مهر بانک

مرکزی و مرجع ثبتی، نام و نشان تجاری، شناسه مالیاتی، نشانی وبسایت، اطلاعات شناسایی برنامک

کاربردی، نشانی پست الکترونیکی، شماره تماس و نشانی پستی محل فعالیت «کارگزار رمزپول».

۲- رسید پرداخت هزینه صدور «مجوز فعالیت» مطابق با اعلام «بانک مرکزی»؛

۳- مستندات فنی سیستم‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات به تفکیک خدمت، همراه با تدابیر امنیتی و ارائه توضیحات در خصوص این سیستم‌ها؛

۴- مستندات مربوط به سازوکارهای رعایت الزامات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شامل احراز هویت «مشتری» و نظارت مستمر بر تراکنش‌ها؛

۵- شرح سازوکارهای کنترل داخلی و مدیریت ریسک؛

۶- توصیف سازوکارهای حاکمیت شرکتی متقاضی «کارگزار رمزپول»؛

۷- سایر مدارک و اطلاعات ضروری به تشخیص «بانک مرکزی»؛

تبصره: مهلت ارائه مستندات جهت اخذ «مجوز فعالیت»، با تأیید «بانک مرکزی» صرفاً برای یک دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۲۳ - در صورت انطباق درخواست «متقاضی» با شرایط مندرج در «دستورالعمل»، «بانک مرکزی» نسبت به صدور «مجوز فعالیت» بزرای مدت یک سال اقدام می‌نماید.

ماده ۲۴ - «بانک مرکزی» پس از پایان اعتبار «مجوز فعالیت» «کارگزار رمزپول»، در صورت تحقق شرایط زیر نسبت به تمدید «مجوز فعالیت» حداکثر به مدت دو سال اقدام خواهد کرد:

- ۱ «نسبت بدھی» «کارگزار رمزپول» کمتر یا برابر ۵۰٪ باشد؛
- ۲ «نسبت آنی» «کارگزار رمزپول» بزرگتر یا مساوی یک باشد؛
- ۳ طی دوره فعالیت برآیند عملکرد «کارگزار رمزپول» نشاندهنده زیان نباشد؛
- ۴ «کارگزار رمزپول» به صورت سالانه حد نصاب امتیاز ممیزی لازم وفق چارچوب‌های ممیزی (که توسط «بانک مرکزی» ابلاغ می‌شود) را کسب کرده باشد؛
- ۵ «کارگزار رمزپول» قادر تسهیلات و تعهدات غیرجاری و قادر بدھی قطعی مالیاتی تعیین تکلیف نشده باشد.

تبصره: نسبت‌های فوق برای هر سال مالی و براساس صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده محاسبه می‌شود و معیار اتخاذ تصمیم نهایی، تشخیص «بانک مرکزی» خواهد بود.

ماده ۲۵ - در صورت لغو «مجوز فعالیت» «کارگزار رمزپول» یا عدم تمدید آن، ضمن کأن لم یکن تلقی شدن «اجازه‌نامه تأسیس»، طبق مفاد فصل هشتم «دستورالعمل»، «کارگزار رمزپول» منحل می‌گردد.

فصل ششم - وظایف «کارگزار رمزپول»

ماده ۲۶ - «کارگزار رمزپول» موظف است ضوابط و الزامات ابلاغی «بانک مرکزی» مشتمل و نه محدود به الزامات فنی و امنیتی ارائه خدمات، الزامات اجرایی مبارزه با پوششی و تأمین مالی تروریسم، الزامات مرتبط با صیانت از حقوق «مشتری» و شیوه‌های ارتباطات بازاریابی، چارچوب‌های مربوط به احراز هویت «مشتری» حقیقی و حقوقی و الزامات نگهداری اطلاعات «مشتری»، الزامات مربوط به ثبت و نگهداری سوابق انواع معاملات و تراکنش‌های «مشتری» مبتنی بر ریال و «رمزپول»، چارچوب‌های گزارش‌دهی عملیات (اعم از تراکنش‌ها و معاملات مبتنی بر ریال یا «رمزپول») به «بانک مرکزی»، چارچوب‌های ناظر بر دریافت خدمات فنی و مالی از شرکت‌های ثالث توسط «کارگزار رمزپول» و الزامات مربوط به تأمین گواهی اثبات اندوخته (PoR)^۶ را رعایت نماید.

ماده ۲۷ - «کارگزار رمزپول» مکلف است امکان بازرسی را در هر زمان برای ناظران و بازرسان «بانک مرکزی» فراهم نموده و حسب درخواست «بانک مرکزی» کلیه اطلاعات، آمار و اسناد خود را به ترتیب مورد نظر «بانک مرکزی» در اختیار آن بانک قرار دهد.

ماده ۲۸ - «کارگزار رمزپول» موظف است صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده، به همراه یادداشت‌های توضیحی و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی را، جهت اخذ مجوز برگزاری مجمع به «بانک مرکزی» ارائه

^۶ Proof of Reserves

نماید. صورت‌های مالی سالانه، می‌بایست پس از تصویب در مجمع عمومی و حداقل تا چهار ماه پس از پایان سال مالی، به «بانک مرکزی» ارسال گردد.

ماده ۲۹ - سطح فعالیت مجاز «کارگزار رمزپول»، مشتمل بر میانگین هفتگی مجموع تراکنش‌های مرتبط با عملیات خرید، فروش و مبادله «رمزپول» در شش ماهه اخیر، حداقل معادل چهار برابر آخرین سرمایه ثبتی «کارگزار رمزپول» تعیین می‌گردد. «بانک مرکزی» می‌تواند به صورت دوره‌ای نسبت به بازبینی و اصلاح سطح فعالیت مقرر در این ماده اقدام نماید.

تبصره ۱: «کارگزار رمزپول» مکلف است به صورت هفتگی، آمار ارزش عملیات خرید، فروش و مبادله صورت گرفته در آن هفته را در اختیار «بانک مرکزی» قرار دهد.

تبصره ۲: ارزش عملیات‌های خرید، فروش و مبادلات مبتنی بر ریال، بر اساس ارزش ریالی معامله شده و ارزش مبادلات «رمزپول» در قبال «رمزپول»، بر اساس ارزش معادل ریالی یکی از طرفین مبادله در زمان وقوع عملیات محاسبه می‌شود.

ماده ۳۰ - موجودی ریالی و «رمزپول» «مشتری» نزد «کارگزار رمزپول» به صورت امنی بوده و «کارگزار رمزپول» صرفاً با کسب اجازه صریح از «مشتری» و در چارچوب ضوابط و مقررات «بانک مرکزی» می‌تواند نسبت به انتقال، تبدیل یا فروش آن اقدام نماید.

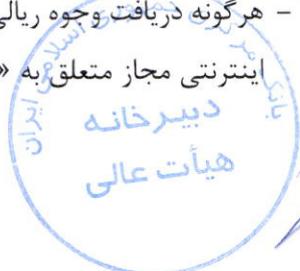
ماده ۳۱ - «کارگزار رمزپول» موظف است پیش از ارائه هرگونه خدمات، تمامی ریسک‌های (خطرات احتمالی) مترتبه، از جمله نوسانات ارزش، عدم تضمین سوددهی، امکان وجود «رمزپول»‌های فاقد پشتوانه معتبر و ریسک‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و بلوکه شدن، توقيف و مصادره را به صورت شفاف به اطلاع «مشتری» رسانده و تأییدیه اقرار ایشان مبنی بر آگاهی از ریسک‌های مورد اشاره و سلب مسئولیت از «بانک مرکزی» در قبال ریسک‌های یاد شده را به نحو مقتضی از «مشتری» دریافت نماید.

ماده ۳۲ - «کارگزار رمزپول» موظف است «سپیدنامه رمزپول»‌هایی که خدمات مربوط به آن‌ها را ارائه می‌دهد در اختیار «مشتری» گذاشته و «مشتری» را از ریسک‌های مربوط به آن‌ها آگاه نماید.

ماده ۳۳ - «کارگزار رمزپول» باید نرخ کارمزد خدمات را به صورت شفاف و بهروز همراه با سوابق تغییرات در بخش مشخصی از وبسایت و سایر درگاه‌های ارائه خدمات خود منتشر نماید.

ماده ۳۴ - در مواردی که مدل‌های کسب و کار یا خدمات «رمزپول» مستلزم نگهداری وجود ریالی «مشتری» باشد، «کارگزار رمزپول» موظف است تا ترتیبات لازم و کافی برای حفاظت از حقوق مالکیت «مشتری» خود را فراهم آورد. «کارگزار رمزپول» باید اطمینان حاصل نماید که وجود متعلق به «مشتری» به‌طور جداگانه از وجود خود نگهداری شده و وجود «مشتری» برای حساب شخصی «کارگزار رمزپول» مورد بهره‌برداری قرار نگیرد.

ماده ۳۵ - هرگونه دریافت و وجود ریالی از «مشتری» توسط «کارگزار رمزپول» باید صرفاً از طریق درگاه‌های پرداخت اینترنتی مجاز متعلق به «کارگزار رمزپول» و از کارت/حساب متعلق به «مشتری» صورت پذیرد.

تبصره: «کارگزار رمزپول» صرفاً مجاز به نگهداری وجوه ریالی در حساب‌هایی است که پیش از استفاده، به تأیید «بانک مرکزی» رسیده‌اند.

ماده ۳۶ - هرگونه عملیات برداشت ریالی «مشتری» صرفاً باید به حساب بانکی متعلق به «مشتری» واریز شود. استفاده از سایر ابزارهای غیر ریالی، مانند و نه محدود به ارزهای خارجی، مسکوکات طلا و سنگ‌های قیمتی، در تسویه با ایشان مجاز نبوده و تسویه صرفاً با ریال مجاز است.

ماده ۳۷ - «کارگزار رمزپول» موظف است پیش از دریافت درگاه پرداخت اینترنتی، نسبت به دریافت «نماد تجاری الکترونیکی» در حوزه رمزپول، از مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صمت و رفع مستمر تخلفات و شکایات ثبت شده در سامانه نظارت اینماد اقدام نمایند.

ماده ۳۸ - «کارگزار رمزپول» مجاز به استفاده از هیچ یک از انواع «مزدارایی» از جمله «رمزپول» به عنوان ابزار پرداخت نیست.

ماده ۳۹ - «کارگزار رمزپول» موظف است سوابق معاملات و تراکنش‌های «مشتری» را مطابق آیین‌نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسات اعتباری مصوب جلسه یکهزار و دویست و هجدهمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ نگهداری نموده و در صورت درخواست «مشتری» در اختیار آن‌ها قرار دهد.

تبصره: ارائه اطلاعات موضوع این ماده به اشخاص غیر از «بانک مرکزی» و «مشتری» صرفاً به حکم قانون یا با دستور مرجع قضایی مجاز خواهد بود.

ماده ۴۰ - «کارگزار رمزپول» نوع یک، مجاز به نگهداری یا ذخیره ریال یا «رمزپول» متعلق به «مشتری» نبوده و همچنین امکان تخصیص هیچ‌گونه کیف پول به ایشان را ندارد. در صورت عدم انجام درخواست‌های معاملاتی «مشتری»، «کارگزار رمزپول» نوع یک موظف است حداقل تا پایان روز کاری بعد، نسبت به استرداد ریال یا «رمزپول» اخذ شده از «مشتری» اقدام نماید.

ماده ۴۱ - «کارگزار رمزپول» نوع دو، مجاز به نگهداری یا ذخیره «رمزپول» «مشتری» نبوده و موظف است برای این منظور از خدمات «نهاد امین» استفاده یا نسبت به اخذ مجوز «نهاد امین» از «بانک مرکزی» اقدام نماید.

تبصره: «کارگزار رمزپول» نوع دو، تا زمان تأسیس و فعالیت «نهاد امین» مجاز می‌تواند مشروط به ایفای تعهد به پذیرش کلیه مسئولیت‌های «نهاد امین»، فعالیت نماید.

ماده ۴۲ - ارائه هرگونه خدمات در حوزه معاملات اهرمی و قراردادهای مشتقه توسط «کارگزار رمزپول» مجاز نمی‌باشد.

تبصره: معاملات آتی^۷ صرفاً در صورتی که طرف دوم جفت‌ارز معامله^۸ «رمزپول پایه‌ثابت» نباشد، بدون ضریب اهرمی مجاز بوده و مستلزم رعایت سایر ضوابط و الزامات ابلاغی از سوی «بانک مرکزی» خواهد بود.

⁷ Futures

⁸ Quote

ماده ۴۳ - برداشت «رمزپول» «مشتری» نزد «کارگزار رمزپول» با رعایت مقررات ناظر بر «رمزپول» و قوانین و مقررات متناظر و نافذ در حوزه ارزی، اعم از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، «قانون بانک مرکزی»، مصوبات شورای عالی مبارزه با پولشویی و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی «بانک مرکزی» و سایر الزامات قانونی مرتبط، مجاز بوده و «کارگزار رمزپول» موظف است در ارائه این خدمات، نسبت به رعایت مفاد مقررات یادشده اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۱: «کارگزار رمزپول» موظف است ترتیبات سامانه‌ای لازم را به گونه‌ای فراهم نماید که عملیات برداشت «رمزپول» توسط مشتری و انتقال آن به کیف پول‌های خارج از کارگزاری، صرفاً پس از تطبیق با سقف‌های برداشت تعیین شده از سوی بانک مرکزی صورت پذیرد.

تبصره ۲: در مواردی که تأمین «رمزپول» توسط «کارگزار رمزپول» رأساً انجام می‌پذیرد، وی موظف است همزمان با تأمین «رمزپول»، مستندات مربوط به منشأ ارزی عملیات مببور، مشتمل بر محل تأمین منابع، نوع ارز، نحوه انتقال و نرخ خرید را به «بانک مرکزی» اعلام نموده و حسب مورد، تأییدیه لازم را دریافت نماید.

ماده ۴۴ - هرگونه معامله، خرید، فروش، انتقال یا تسويه با «رمزپول»‌هایی که از تاریخ تصویب این دستورالعمل جهت مبادله وارد «کارگزار رمزپول» شوند و بصورت کلی یا جزئی از محل منابع ارزی حاصل از صادرات کالا یا خدمات مشمول تعهد بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور تأمین شده‌اند، به هر نحو، مجاز نبوده و مشمول مقررات کیفری موضوع تبصره (۷) ماده (۲) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و سایر احکام بالادستی در حوزه تعهدات ارزی کشور است.

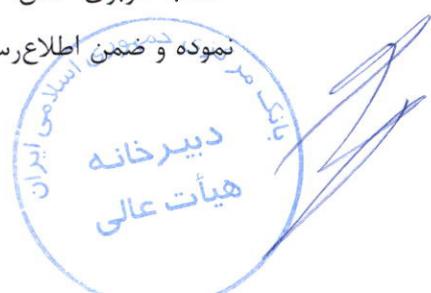
تبصره ۱: ورود «رمزپول» توسط «مشتری» به «کارگزاران رمزپول»، فاقد محدودیت است. لیکن، در صورتی که میزان منابع وارد در یک سال تقویمی به تشخیص بانک مرکزی از معادل حداکثر پنجاه هزار (۵۰,۰۰۰) یورو برای اشخاص حقیقی یا پانصد هزار (۵۰۰,۰۰۰) یورو برای اشخاص حقوقی تجاوز نماید، «کارگزار رمزپول» موظف است مستندات کافی و قابل اتكایی دال بر منشأ ارزی مشروع منابع واردۀ^۹ را از «مشتری» اخذ و به «بانک مرکزی» ارائه نماید.

تبصره ۲: «مشتری» مکلف است مستندات مببور را حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ درخواست، به «کارگزار رمزپول» ارائه نماید. در صورت عدم ارائه بهموقع، «کارگزار رمزپول» موظف است فوراً تمامی عملیات مرتبط با حساب مببور را به حالت تعیق درآورد.

تبصره ۳: «کارگزار رمزپول» موظف است با بهره‌گیری از سازوکارهای هویت‌سنجی و تحلیل تراکنشی و سایر سازوکارهای در اختیار، نسبت به اجرای صحیح مفاد این ماده اقدام نماید.

تبصره ۴: در صورت ابلاغ «بانک مرکزی» مبنی بر وجود ظن به منشأ غیرمجاز یا تعهدآور ارزی منابع واردۀ به یک حساب کاربری خاص، «کارگزار رمزپول» موظف است فوراً کلیه فعالیت‌های مرتبط با آن حساب را متوقف نموده و ضمن اطلاع‌رسانی به مشتری، مستندات لازم مبنی بر منشأ مشروع منابع واردۀ را ظرف مهلت

^۹ Proof of Source

مقرر از وی مطالبه نماید. ادامه فعالیت حساب مذکور، منوط به تأیید کتبی «بانک مرکزی» مبنی بر کفاایت ادله ارائه شده خواهد بود.

تبصره ۵: ترتیبات لازم برای استعلامات مورد نیاز جهت اجرای این ماده، از سوی «بانک مرکزی» به «کارگزار رمزپول» ابلاغ خواهد شد.

ماده ۴۵ - «کارگزار رمزپول» موظف است در صورت اعلام «بانک مرکزی» نسبت به حذف «رمزپول» (های) اعلامی از فهرست «رمزپول»‌های قابل عرضه یا معامله خود، اقدام نموده و «مشتری» طرف قرارداد خود را به نحو مقتضی مطلع و نتیجه را به «بانک مرکزی» اعلام نماید.

فصل هفتم - ترتیبات حاکمیت شرکتی

ماده ۴۶ - مسئولیت سیاست‌گذاری و نظارت بر نحوه اداره، حسن اجرای قوانین و مقررات و مدیریت خطر (ریسک) «کارگزار رمزپول» بر عهده مدیرعامل و هیأت مدیره است.

ماده ۴۷ - «کارگزار رمزپول» موظف است الزامات حاکمیت شرکتی از جمله تشکیل کمیته‌های «حسابرسی»، «ریسک» و «رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)»، ارائه گزارش حسابرسی فناوری اطلاعات، گزارش ریسک امنیت اطلاعات را متناسب با تشخیص «بانک مرکزی» رعایت نماید.

ماده ۴۸ - هیأت مدیره «کارگزار رمزپول» در راستای انجام وظایف نظارتی و سیاست‌گذاری خود می‌تواند با لحاظ پیچیدگی، اندازه و وسعت عملیات «کارگزار رمزپول» با پیشنهاد کمیته‌های موضوع ماده (۴۷) «دستورالعمل»، واحدهای داخلی لازم را نیز ایجاد نماید.

ماده ۴۹ - مدیرعامل موظف است با تصویب هیأت مدیره، به منظور اطمینان از انطباق فعالیت‌های «کارگزار رمزپول» با قانون مبارزه با پولشویی و آیین‌نامه ماده (۱۴) الحاقی آن و اصلاحات آتی و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، واحد «مدیریت مبارزه با پولشویی» را به صورت مستقل از واحدهای عملیاتی، دارای ارتباط مستقیم با «کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)» هیأت مدیره و زیر نظر خود ایجاد نماید. «واحد مبارزه با پولشویی» باید به کلیه اطلاعات و زیرساخت‌های سامانه‌ای «کارگزار رمزپول» بدون محدودیت یا اخذ مجوز دسترسی داشته و امکانات، اختیارات، زیرساخت‌ها و منابع لازم به منظور انجام وظایف محوله و برنامه‌های اعلامی «بانک مرکزی» و «مرکز اطلاعات مالی» از جمله شناسایی کافی مشتری، پایش معاملات و گزارش‌دهی موارد و معاملات مشکوک را در اختیار داشته باشد.

فصل هشتم - انحلال و ورشکستگی

ماده ۵۰ - در صورت وقوع هر یک موارد زیر، در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه، «اجازه‌نامه تأسیس» ابطال و «کارگزار رمزپول» وارد فرآیند انحلال می‌گردد:

۱- لغو «مجوز فعالیت» از سوی «بانک مرکزی»؛

۲- عدم موافقت «بانک مرکزی» با تمدید «مجوز فعالیت»؛

۳- صدور حکم قطعی ورشکستگی؛

۴- صدور حکم انحلال توسط دادگاه؛

۵- انحلال اختیاری «کارگزار رمزپول».

ماده ۵۱ - در صورت ورشکستگی یا انحلال «کارگزار رمزپول»، تصفیه آن در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه انجام می‌شود.

ماده ۵۲ - انحلال اختیاری «کارگزار رمزپول» منوط به اعلام رسمی و اخذ تأییدیه «بانک مرکزی» و طی مراحل قانونی می‌باشد.

فصل نهم - سایر موارد

ماده ۵۳ - «اجازه‌نامه تأسیس» و «مجوز فعالیت» صادره توسط «بانک مرکزی» به هیچ وجه و در قالب هیچ‌یک از اعمال حقوقی، قابل انتقال به غیر نخواهد بود.

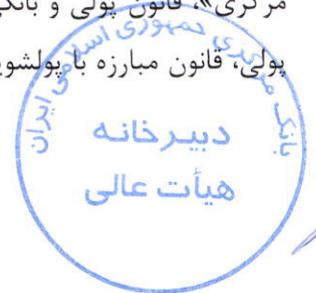
ماده ۵۴ - انجام هرگونه تغییرات ثبتی «کارگزار رمزپول» منوط به اخذ تأییدیه از «بانک مرکزی» می‌باشد.

ماده ۵۵ - با هرگونه تخطی «کارگزار رمزپول» از مفاد «دستورالعمل» و الزامات اجرایی «بانک مرکزی» یا ارتکاب تخلفات مصريح در «قانون بانک مرکزی» از جمله ماد (۲۳) و (۲۵) «قانون بانک مرکزی» به تشخیص «بانک مرکزی»، برخورد خواهد شد.

ماده ۵۶ - نهادهای فعلی فعال در زمینه «رمزپول»، از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل موظفاند ضمن تطبیق با مفاد مرتبط مندرج در «دستورالعمل» و اصلاحات آتی آن، حداقل ظرف مدت سه ماه نسبت به اخذ «مجوز فعالیت» اقدام نمایند.

ماده ۵۷ - «بانک مرکزی» می‌تواند برخی از امور مربوط به این دستورالعمل را به تشکل‌ها یا سازمان‌های ذی‌ربط برونو سپاری نماید.

ماده ۵۸ - سایر موارد پیش‌بینی‌نشده در «دستورالعمل» تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله «قانون بانک مرکزی»، قانون پولی و بانکی کشور، قانون تجارت و اصلاحات بعدی آن، قانون تنظیم بازار غیرمت Shankل پولی، قانون مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و آئین‌نامه‌های اجرایی آن، مصوبات هیأت وزیران

و هیأت عالی «بانک مرکزی» و دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های «بانک مرکزی» و سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط خواهد بود.

«دستورالعمل تأسیس، فعالیت، انحلال و نظارت بر کارگزاران رمزپول» مشتمل بر ۵۸ ماده و ۲۸ تبصره در چهل و یکمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۵ به تصویب رسید و بعد از سه ماه از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

Y

پیوست شماره یک- حداقل موارد الزامی در طرح کسب و کار

متقاضی باید مواردی مانند و نه محدود به خدمات مدنظر (خرید، فروش، مبادله و مشاوره دارایی‌های دیجیتال)، نحوه ارائه (وبسایت، اپلیکیشن و...) و بازار هدف را مشخص نموده و استراتژی‌های بازاریابی برای جذب «مشتری» را مشتمل بر موارد زیر تعیین نماید.

ردیف	عنوان	زیر عنوان
۱	توصیف شرکت (Company Description)	- چشم‌انداز و ماموریت شرکت
۲	اهداف بلند مدت شرکت و استراتژی‌های اصلی دستیابی به آن‌ها	- ارزش پیشنهادی (Value Proposition) - مزیت‌های رقابتی
۳	تحلیل بازار (Market Analysis) در طرح کسب و کار	- پیش‌بینی از سهم بازار بالقوه - تحلیل و بررسی عملکرد شرکت نسبت به سایر رقبا شامل (نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها)
۴	پیش‌بینی‌های مالی	- نحوه تأمین منابع مالی - پیش‌بینی سرفصل‌های کلان هزینه و درآمد - پیش‌بینی نرخ بازده سرمایه - پیش‌بینی نرخ سود / زیان سالانه - پیش‌بینی نسبت‌های آنی و بدھی طی سه سال آتی - پیش‌بینی سهم بازار طی سه سال آتی
۵	توصیف محصولات و خدمات پیشنهادی	
۶	استراتژی بازاریابی	
۷	برنامه‌های اجرایی و عملیاتی	
۸	اطلاعات مربوط به بستر ارائه خدمات اعم از وبسایت یا برنامک موبایلی	
۹	ارائه معماری زیرساخت فنی - امنیتی (در صورت استفاده از خدمات میزبانی، شرح جزیيات ضروری است)	
۱۰	برنامه کامل خاتمه فعالیت کارگزار رمزپول در صورتی که به هر دلیل ادامه فعالیت کارگزار رمزپول میسر نباشد.	

